

Luceafărul

III

Apare săptămânal sub egida Uniunii Scriitorilor
Serie nouă inițiată de LAURENȚIU ULICI

Nr. **18** (556)

Miercuri, 15 mai, 2002

liviu petrescu

„Rămâne în istoria literaturii noastre contemporane ca un remarcabil hermeneut al ideilor literare, un comparatist de o înaltă rigoare și aplicație, un profesor de o ireproșabilă ținută profesională și morală.“

(iulian boldea)

interviu

Comunismul este o aberație, o maladie a unor oameni schizofrenici care voiau să stăpânească prin bici și vărsare de sânge ducând populații în sclavie, totul bazându-se pe minciună, delațiune, perfidie. Comunismul este o crimă permanentă. Unde se instalează rămâne pustiu. Dovada o vedem tot noi, care am trăit această tragedie, că după 70 de ani a fost o catastrofă și cu greu se poate reface Europa și chiar situația mondială.

cicerone
ionițoiu

cicerone ionițoiu:

„UN POPOR CARE-ȘI UITĂ TRECUTUL DISPARE DIN ISTORIE“ (I)

Lucreția Bărlădeanu: Ați fost condamnat de comuniști la 26 de ani de închisoare și ați executat zece?

Cicerone Ionițoiu: La început, în august 1945, am fost răpit de N.K.V.D. la Craiova de către căpitanul Petrov Vasiliev care m-a torturat în mod barbar, dându-mi cu pistolul în cap, cu cizmele după ce am căzut la podea, peste tot corpul (jucat în picioare) până mi-am pierdut cunoștința. Când mi-am revenit eram aruncat într-un beci, pe ciment, plin cu sânge, în gură, pe față și pe corp, unde se închegase. Atunci mi-au venit în minte „poveștile“ cu duba neagră din Rusia și deportările în Siberia. Atunci mi-am jurat că toată viața voi lupta împotriva comunismului.

După aceea, eliberat la intervenția lui Iuliu Maniu, prin Comisia aliată de control, și revenit la București, am fost victimă a șase condamnări începând din 1946 până în 1964, acestea totalizând cifra de mai sus, dar între pedepse am avut și „recreații“. În 1946, la prima condamnare în lipsă, am fugit în munții Piatra Craiului într-un grup de patru persoane.

timpul studenției (1891), permanent, fără nici un compromis și a fost exterminat de dictatura comunistă.

Tineretul Național Țărănesc, cel mai numeros tineret după 23 august 1944, a mers la luptă deschisă având ca armă cuvântul, păstrându-și demnitatea.

L.B.: Cum se manifesta comunismul în acea perioadă?

C.I.: Noi am trăit acele timpuri de frământări și de lupte între puterile totalitare până au dat foc Europei și apoi lumii întregi. Dacă la început a fost o „înfrățire“ în luptă a hitlerismului cu comunismul pentru stăpânirea Europei, la scurt timp au început să se tragă pe sfoară unul pe altul și să se încaiere provocând moartea a zeci de milioane de oameni. Aceste ideologii sângeroase nu au distrus numai trupurile, ci au căutat să schilodească și sufletele supraviețuitorilor. Comunismul este o aberație, o maladie a unor oameni schizofrenici care voiau să stăpânească prin bici și vărsare de sânge ducând populații în sclavie totală.

triva ordinii sociale“, nedenunțarea prietenilor, părinților de către copii sau invers, ascunderea din fața zbirilor Securității, tentativa de a părăsi țara...

Această nouă categorie de schingiuitori ai Securității, ca să-și câștige existența, inventau absurdități pe baza delațiunilor care începuseră să „guverneze“ noua societate. Te arestau în miez de noapte și te băteau de nu mai știai de tine, te obligau să iscălești declarații scrise de ei și pe foarte mulți i-au omorât în anchete sau i-au distrus fizicește, iar la scurt timp au murit.

Personal, n-am iscălit ineptiile lor, am preferat schingiuirile, și nici la tribunal n-am iscălit ineptiile acuzării.

Famiiliile au avut și ele de suferit, unele arestate, averea confiscată, copii dați afară din școli din servicii, duși în domiciliu obligatoriu etc.

L.B.: Ce se întâmpla, de regulă, după aceste condamnări?

C.L.: După condamnări cu sentință penală...

ncepând din 1940 până la 1944, când cifra de mai sus, dar între pedepse am avut și "recreații". În 1946, la prima condamnare în lipsă, am fugit în munții Piatra Craiului într-un grup de patru persoane. Am fost trădat de actorul Paul Sava care a dus în temnițe circa două sute de studenți, cu fiind primul.

În altă recreație, 1948-1949, am funcționat ca profesor într-o comună sub numele de Traian Ionițoiu, Securitatea necunoscând decât primul nume de botez. Și tot printr-o trădare (delațiune) am fost rearestat.

L.B.: Ați făcut parte din Tineretul Național Țărănist. Cu ce se ocupa organizația dumneavoastră că era atât de periculoasă pentru noul regim stabilit, adică pentru comuniști?

C.I.: Comuniști, până la 23 august 1944, numărau în România 742 de membri și mulți dintre ei și alți venetici au fost aduși în "furgoa-nele" rusești și instalați cu forța să nefericească poporul român după ce-i răpise Basarabia și Bucovina de Nord. Noi, tineretul, eram născuți în România întregită prin sângele vărsat de părinții noștri și eram legați de rădăcinile strămoșești, inspirându-ne în gândire, obiceiuri, tradiție de la ei și toți aveam aceeași limbă ce depășea frunta-riile țării stabilite în 1918 de conferințele inter-naționale prin tratate. Ideologia era autohtonă nu împrumutată de peste hotare, și ea se referea la: Dreptate socială, Morală creștină, democrație și Naționalism constructiv (urmărindu-se ridicarea românului la același nivel cu cel al străinului așe-zat în țara noastră). Port-drapelul acestor principii era Iuliu Maniu, care s-a înfrățit cu Ion Mihalache pentru ctitorirea țării atât în tranșeele din 1916, cât și după aceea în educarea politică a maselor, în depline principii democratice. Iuliu Maniu a fost adversarul tuturor dictaturilor începând din

aberație, o maladie a unor oameni schizofrenici care voiau să stăpânească prin bici și vărsare de sânge ducând populații în sclavie, totul bazându-se pe minciună, delațiune, perfidie. Comunismul este o crimă permanentă. Unde se instalează ră-mâne pustiu. Dovada o vedem tot noi, care am trăit această tragedie, că după 70 de ani a fost o catastrofă și cu greu se poate reface Europa și chiar situația mondială.

L.B.: Dumneavoastră, care ați fost un mar-tor ocular al acelor vremi năprasnice, ne-ați putea spune ce motive aveau ori invocau co-muniștii ca să aresteze atâția oameni nevi-novați?

C.I.: Motive nu erau, era dispoziția URSS de a distruge pe toți adversarii în vederea transfor-mării țării într-o "gubernie" rusească. Au urmărit desființarea partidelor politice, a monarhiei, pau-perizarea țărânului, jefuirea țării, arestarea frun-tașilor politici (toți care mai erau în viață după 1918, ctitorii României, foștii miniștri, primarii, prefecți...), intelectualitatea care nu accepta marx-ismul, țărânii care se opuneau colectivizării, muncitorii care nu acceptau syndicatele ca anexă politică (curea de transmisie), clerul de toate ca-tegoriile (greco-catolic, romano-catolic, ortodox, reformat, sectele...) și, bineînțeles, tineretul care, născut în România liberă, făurită prin jertfele părinților, nu accepta nici să guste din minciuna marxistă. Am făcut parte din acest tineret care a protestat împotriva abuzurilor zilnice, prin arti-cole, manifeste, conferințe, organizarea elemen-telor de "măine" pentru redresarea țării, garan-tarea libertății și independenței poporului român.

Pentru distrugerea, sau mai bine-zis exter-minarea acestor categorii au înscenat procese, sub tot felul de pretexte zise pe baza "uneltirii împo-

C.L.: După condamnări cu sentință penală sau cu decizie administrativă (exprimată de la 12 luni la 60 de luni și prelungită la nevoie) erai dus la muncă forțată, de exterminare, la Canalul morții, minele de plumb, Hidrocentrala Bicz. Recoltarea stufului, îndiguirea terenurilor din bălțile Dunării, peste tot niște munci faraonice, ce te distrugau, fără alimentație, medicamente, îmbrăcămintă...

În aceste condiții singura posibilitate era să te opui sistemului de exterminare sau abuzurilor de tot felul ca să nu te lași omorât de "viu". Și acolo am fost printre protestatari, am refuzat munca forțată și nici atunci când mă duceau, nu făceam niciodată norma. Am făcut nenumărate greve ale foamei și am organizat una din cele mai mari, îm-preună cu alți trei (Octavian Rădulescu, Gavrilă Iusco și Nelu Dumitru) la Poarta Albă, grevă ce a ținut 17 zile și în care au intrat 54 de deținuți în 7 zile, în serii, și care a adus rezultate prin ve-nirea unei comisii ce a clasat pe bolnavi și a dus, în mai 1954, la eliberarea administrativilor.

Dar această grevă a fost între două greve ale lui Remus Radina care, de unul singur, a reușit să aducă procurorul. Toate au avut rezultate pozitive. S-au făcut greve și în alte închisori de răsunet: la Aiud, Baia Sprie, Oradea, Gherla...

L.B.: Ați muncit cu atâta dăruire și zel la *Dictionarul victimelor comuniste*, inspirat, pro-babil, de mai multe idei, dar una este la vede-rea oricui: să nu se uite ce a fost, ce s-a întâm-plat în anii comunismului în România. Consi-derați că este imposibil pentru un popor de a merge înainte fără a-și asuma trecutul?

C.I.: Un popor care-și uită trecutul dispare din istorie. Noi, care suntem pe aceste meleaguri

La Casa Românească de pe strada Ribera de la Paris, foștii exilați politici își continuă activitatea cu aceeași periodicitate stabilită de decenii - fie că evocă figura unui compatriot, fie că dezgroapă arhivele pentru a face lumină într-un eveniment istoric, fie își amintesc împreună de închisorile comuniste, fie se întreabă, alături de sociologii avizați, dacă mondializarea ar putea anunța cumva un sfârșit al națiunilor - cu o singură deosebire: din an în an devin tot mai puțini... Chiar ultimul program al acestei asociații culturale îi înștiința pe

minte pe acei care s-au jertfit pentru un ideal...

Pe Cicerone Ionițoiu l-am cunoscut la întrunirile de la Ribera. Atunci când intervenea în discuții impresionante în primul rând prin memoria lui extraordinară ce-o avea la evocarea faptelor legate de trecutul său din România comunistă. Apoi, atitudinea sa deosebită față de cei care s-au luptat activ și până la sacrificiu cu fostul regim, fiind unul dintre ei.

Pentru a da cititorului o informație mai amplă despre acest neobosit luptător împotriva comunismului, dar și împotriva amneziei colective, devenită astăzi un sindrom periculos pentru poporul nostru, citez dintr-o notă bibliografică asupra activității lui Cicerone Ionițoiu de la finele cărții *Nicole Valery-Grossu - o lumină în bezna exilului românesc*, al cărei autor este: "Cicerone Ionițoiu s-a născut la Craiova, la 8 mai 1924. Prin botez a mai primit prenumele de Aristotel și Traian-Amilcar. După absolvirea Colegiului Național „Carol I” vine la București, unde va fi student la Facultatea de Litere, precum și la Facultatea de Drept. Face parte din conducerea Tineretului Universitar P.N.T.,

de la Peninsula și Poarta Albă. Acolo reușește să declanșeze o grevă împotriva muncilor de exterminare practicate pe acele șantiere. După ce ispășește și această pedeapsă, în urma eliberării, va lucra în mai multe locuri ca simplu muncitor, dar, în 1961, e din nou arestat și condamnat la șase ani. Ulterior, când este eliberat potrivit grațierilor din 1964, va continua șirul protestelor lui, cu vii ecouri și peste hotare.

În urma atitudinii sale intransigente, reușește în 1979 să obțină expatrierea în Franța, unde va desfășura o activitate intensă pentru informarea Occidentului cu privire la condițiile de viață din România.

Astfel va publica, pe rând: *Tombes sans crois; Le drame de la Roumanie; Le martyre de l'Eglise Roumaine; Cartea neagră a României* (editat, în limbile franceză, engleză și germană, împreună cu Remus Radina, Nicolae Evolceanu, Ovidiu Borcea s.a.); *Morminte fără cruce*, 3 vol., în limba română; *Persecuția Bisericii în România; Rezistența în munți; Iuliu Maniu și lupta pentru Unirea Transilvaniei cu România; Ion Miha-lache: lupta lui până în 1926, la fu-*

jini... Chiar ultimul program al acestei asociații culturale îi înștiința pe membrii săi despre stingerea din viață a lui Alexandru Ghika, om de o delicată sensibilitate care a făcut parte din fondatorii Casei Românești și a cărei președinție a deținut-o începând cu 1986.

Sala devenind tot mai goală, locurile libere nu se prea completează cu alți români de la Paris, acestea având acum alte preocupări în Franța decât cele ale generației care se trece. Am putea să le reproșăm ceva? De parte de noi acest gând, dar o sugestie s-ar impune totuși: oricare ne-ar fi preocupările să nu uităm prin ce le-a fost dat să treacă românilor și altor popoare din Estul Europei în secolul trecut, să nu iertăm dușmanului chiar atât de ușor fărădelegile, să-i finem

cultura de Litere, precum și la Facultatea de Drept. Face parte din conducerea Tineretului Universitar P.N.T., iar în 1945 e delegat cu organizarea tineretului în Oltenia. Pentru pregătirea și declanșarea de manifestații împotriva guvernului e condamnat la doi ani închisoare, dar fuge în munți și apoi, cu acte false, străbate țara ca achizitor, perioadă în care va răs-pândi, împreună cu alți tineri, manifeste anticomuniste. Prin 1948, e condamnat să execute o pedeapsă de un an și jumătate. După ispășirea acesteia, utilizând numele de Ionițoiu Traian, se strecoară în mediul rural ca profesor de istorie și geografie la ciclul primar.

Arestat din nou, în 1949, va fi condamnat la cinci ani de temniță grea și deportat la Canalul Dunăre-Marea Neagră în cadrul brigăzii disciplinare

Maniu; lupta pentru Unirea Transilvaniei cu România; Ion Mihailache: lupta lui până în 1926, la fu-ziunea cu Maniu; Bucovina și Basarabia, materiale documentare istorice și politice în favoarea apărării drepturilor românești; Cartea de aur, cu numele celor trecuți prin temnițele comuniste (...); Albumul martirilor (publicat în străinătate) cu date și fotografii. (...)“

La cele evocate mai sus mai trebuie adăugat neapărat și monumentalul **Dicționar al victimelor comunismului** preconizat în douăsprezece volume și incluzând aproape cinci mii de pagini ce vor face referință la aproximativ 50.000 de oameni închiși sau asasinați fără vină de regimul comunist.

Alte informații și detalii prețioase la activitatea acestui om deosebit le conține interviul obținut de noi.

din negura vremurilor, am suferit mult, dar ajun-gând la 2000 de ani de la nașterea lui Cristos să vezi tronând tirania peste un popor cu o atât de bogată istorie, tradiție și origine nu este posibil s-o dai uitării la comanda unui sistem diabolic con-dus de “oameni” scelerați. Nu este posibil să uiți sângele nevinovat curs pentru dreptate și elibe-rare, să uiți că pământul țării este plin de ose-minte de la munte până la mare, din bordei până în palat și peste tot întâlnești copii ce nu și-au

cunoscut părinții, mame cărora li s-au uscat ochii de jalea așteptării.

Acest tezaur de martiri aruncați în gropile comune și această istorie, o adevărată epopee pe care nici un vecin nu o are, nu poate fi lăsată să se aștearnă peste ea vâlul uitării. Au trecut prin temnițele de exterminare aproape două milioane de ființe umane, cum le definește “Declarația universală a drepturilor omului”, dintre care circa zece mii de femei, circa patru mii de preoți, două-

trei sute de cadre universitare, peste două sute de generali (o armată întreagă) și sute de mii de cămăși albe ce-și apărau bucata de pământ moș-tenit, din care-și hrăneau copii viitorul de aur al țării. Din această cifră, zece la sută din populația țării a fost aruncată în morminte fără cruce. Este o documentație de neînlocuit într-un proces al comunismului.

Interviu realizat de
Lucreția Bârlădeanu

cicerone ionițoiu:

„UN POPOR CARE-ȘI UITĂ TRECUTUL DISPARE DIN ISTORIE“ (II)

Lucreția Bârlădeanu: Pomeniți de arestări masive. Cum a fost posibil acest lucru?

Cicerone Ionițoiu: Arestările s-au făcut în valuri, și între ele n-a fost zi de la bunul Dumnezeu să nu aibă loc arestări. Primul val a fost al sașilor și șvabilor, cetățeni români, în număr de circa 70 de mii, ridicați pe 15 ianuarie 1945 și duși în Dombas, cărora i-au urmat circa 1.500 de studenți, în majoritate arestați pe 8 noiembrie 1945; după semnarea Tratatului de Pace, pe 15 martie 1947, au fost arestați peste 2.000 de național țărâniști în baza ordinului 18.000; pe 5 mai 1947 un alt val de circa 200, tot național țărâniști au fost ridicați din toate județele; după înscenarea de la Tămădău (14 iulie 1947) au urmat alți 1500-2000, tot național țărâniști, în vederea înscenării procesului Maniu-Mihalache; pe 15 mai 1948, în jur de 4.000 de legionari arestați într-o singură noapte, numărul lor dublându-se până la sfârșitul anului; în noaptea de 2 spre 3 martie 1949,

ridicați mii de intelectuali ai satelor, în vederea asigurării liniștii în timpul retragerii trupelor sovietice și s-au continuat arestările, iar alți zeci de mii de țărani care se împotriveau colectivizării, această "campanie" durând până în vara lui 1961; și nu trebuie uitate arestările din 15 august 1952 a peste 3.000 de foști primari, prefecți, notari, și învățători, și preoți ai fostelor partide "istorice" care mai erau în viață după 1 decembrie 1918, unii în vârstă de circa 90 de ani și invalizi, în cărje sau orbi.

L.B.: Și toți acești oameni nevinovați, spuma națiunii românești, până la urmă au fost eliberați din închisori?

C.I.: Eliberarea nu s-a făcut din mărinimie comunistă. În aceste specimene nu există dreptate sau milă. Au fost forțați de apuseni, în 1960, după acceptarea României la O.N.U. Au fost eliberați, în 15 noiembrie, cei grav bolnavi, unii chiar pe targă; pe restul deținuților au încercat să-i elibereze "îngenuncheați" adică

autodemascare și demascare a celor ce "unelteau" afară, a autodenunțării fără bătaie, de data aceasta, dar prin amenințări că nu vor mai ieși din închisoare, iar cei ce o vor face vor putea s-o aibă în câteva zile. Se mai da cuvântul de "onoare" al ofițerului politic că nimeni nu va ști niciodată ce ai declarat, iar deținutul era obligat să-și ia angajamentul că nu va spune niciodată pe unde a trecut și ce a văzut. În astfel de condiții, după ce primeai ziare și cărți ca să te documentezi, după ce mai primeai câte-o carte poștală și dreptul de a primi vreun pachet de la familie, unii timorați, ajunși piele și os, după 15-20 ani de chinuri, își făceau această "analiză". Aceste acțiuni de înjosire sau petrecut mai ales la Aiud, Gherla, Jilava, Botoșani.

În aceste condiții de înjosire morală, când colonelul D. Nataletu (?) mi-a spus, la Jilava, în martie 1964, că de acolo nu voi ieși decât așa cum vrea el, sau prin crematoriu, am intrat

tot național țărâniști, în vederea înscenării procesului Maniu-Mihalache; pe 15 mai 1948, în jur de 4.000 de legionari arestați într-o singură noapte, numărul lor dublându-se până la sfârșitul anului; în noaptea de 2 spre 3 martie 1949, câteva mii de proprietari cu peste 50 de hectare au fost arestați numai cu câte 20 kg îmbrăcăminte și alimente, și duși, cu domiciliul forțat, pe tot cuprinsul țării; pe 7 iulie 1949 peste 40.000 de frați basarabeni ridicați au luat drumul Siberiei; pe 15 august 1949 au fost arestați peste 5.000 de foști politicieni, liberali, titeliști, dar marea majoritate național țărâniști; pe 18/19 iunie 1951, au fost ridicați din Banat și de-a lungul Dunării până la Gruia (granița cu Iugoslavia) 40.200 țărani și duși în Bărăgan sub cerul liber; tot în 1951 au fost arestați 80.000 de țărani ce se împotriviseră colectivizării și condamnați administrativ sau penal, ajunși la lucrările forțate de la canalul Dunăre - Marea Neagră; pe 5 mai 1950 au fost ridicați circa 90 de foști miniștri de după 1 decembrie 1918 și care mai erau în viață și duși la Sighet; în 20 iulie 1948 au fost arestați circa 2.000 de foști polițiști și duși la Târgșor-Păgăraș; tot în 1948, octombrie, au fost arestați peste 500 preoți greco-catolici care au refuzat trecerea la ortodoxia ce se subjugase Moscovei; pe 15 aprilie 1951 au fost arestați peste 200 de soldați și copii ai foștilor demnitari arestați în 1950 și au fost duși la muncă forțată pentru doi ani; în octombrie-noiembrie 1956 au fost arestați circa 150 de studenți din toate centrele universitare în legătură cu revoluția din Ungaria; în septembrie 1958 au fost re-arestați foștii deținuți politici duși pe Bărăgan și paralel au fost

dreptate sau milă. Au fost forțați de apuseni, în 1960, după acceptarea României la O.N.U. Au fost eliberați, în 15 noiembrie, cei grav bolnavi, unii chiar pe targă; pe restul deținuților au încercat să-i elibereze "îngenuncheați" adică prin reeducare. Era a doua fază. Prima reeducare avusese loc de la 6 decembrie 1949 la sfârșitul lui 1951, când mai ales studenții au trecut la Pitești și Gherla prin dezumanizare, spălarea creierului. O mână de studenți, la incitarea administrației și cu sprijinul Ministerului de Interne, i-au bătut pe ceilalți (4-500) și torturat pe ceilalți colegi ai lor prin metode diavolești, greu de imaginat pentru o minte omească: i-au torturat cu ciomege, fiare, până la leșin, obligându-i să-și mănânce fecalele sau să bea urină, unii fiind omorâți în astfel de chinuri. Și li se cerea să declare tot ce nu spusese la Securitate, să-și denunțe părinții și prietenii care-i ajutaseră, să denunțe pe toți de afară care mai aveau armament sau nu acceptau regimul, într-o așa-zisă demascare și auto-demascare și, după ce terminau de scris, erau puși să-i bată și ei pe cei ce refuzau sau nu aveau ce să declare. Această perversiune au căutat s-o extindă și în alte închisori, precum la Brașov, Ocele Mari, Caransebeș, Peninsula, însă nu s-a mai reușit. După ce vreo 20 de persoane au fost omorâte în aceste condiții și alții traumatizați pe viață, s-a reușit să se afle dincolo de zidurile închisorilor și în străinătate și atunci, vreo 40 de studenți au fost judecați, iar 18 dintre ei executați în decembrie 1954. Au mai fost condamnați și 6 ofițeri M.A.I., dar după vreun an au fost eliberați.

Al doilea sistem de reeducare s-a instaurat după 1961, urmărindu-se același scop de

au petrecut mai ales la Aiud, Gherla, Jilava, Botoșani.

În aceste condiții de înjosire morală, când colonelul D. Nataletu (?) mi-a spus, la Jilava, în martie 1964, că de acolo nu voi ieși decât așa cum vrea el, sau prin crematoriu, am intrat în greva foamei. A venit procuror colonel militar al Capitalei, Aldea, și, după ce i-am relatat ce se întâmpla, i-am spus: "În acest hal vreți să redați societății niște oameni bolnavi și epuizați, care să îngroașe rândul delanționiștilor de afară?" Pe 25 martie s-a încetat acest sistem de reeducare la Jilava. Până la 31 iulie 1964 au fost eliberați toți deținuții politici, chiar cei ce refuzaseră "mâna-ntinsă" de Securitate.

Eliberarea s-a făcut prin grațiere, nu amnistie. Toți au intrat de acum în marea închisoare "România", în care fusese transformată țara și în care agenții securiști te urmăreau și încercau să te transforme, făcând presiuni, într-un agent al ei, prin fel de fel de șantaj.

L.B.: Ați reușit să ieșiți din Gulag în 1979 grație intervenției președintelui de atunci al Franței, Valéry Giscard d'Estaing. Ați putea să ne relați cum s-au petrecut lucrurile?

C.I.: După "eliberare", câțiva ne-am mai întâlnit fie întâmplător, fie la înmormântarea vreunui prieten. Securitatea prezintă prin agenții ei a căutat timorarea și obținerea unor avantaje informative. Au început o anchetă în care au implicat pe Corneliu Coposu, Ion Diaconescu, Nicolae Ionescu-Galbeni, Alex. Bratu, Ion Puiu, Victor Coconeti și pe alți trei-patru. Printr-o trădare s-a aflat ce discuții, absolut nevinovate, se țineau la V. Coconeti acasă. Acesta din urmă a fost omorât pe 28 februarie 1972, fiind aruncat pe fereastră la între-

prinderea unde lucra. După această tragică dispariție s-a închis dosarul.

Văzând că nu mai este posibil nici să te mai întâlnești, am hotărât să încerc, de unul singur, să părăsesc țara spre a face cunoscută în străinătate teroarea instaurată. Am început prin a trimite memorii Comitetului Central, cerând rejudicarea înscenărilor la care fusesem condamnat, repunerea deținuților în toate drepturile, am întocmit chiar un proiect de "Decret" în acest sens la care au mai aderat și alții (Remus Radina, Ion Ovidiu Borcea și Valeriu Basarabeanu), nume pe care le-am făcut cunoscute la sosire în Occident și care au apărut în Buletinul Congresului American din 14 octombrie 1978. Paralel, am făcut mai multe memorii și trei greve în Comitetul Central, cerând repunerea în drepturi. Promisiunile fiind deșarte, am cerut plecarea din țară.

Am primit în martie 1977 o invitație, Nr. 1069, de la Spitalul Colentina să mă prezint pentru a-mi face un control medical. Interesându-mă pe două căi diferite am aflat că nu era adresa trimisă de Spital și că de la poartă era dirijat la un cabinet M.A.I. din incinta spitalului. Atunci, pe invitație am scris: "Domnule Ceaușescu invitația, este pentru dumneata" și am pus-o la poștă cu martor. În același timp, plecând la Paris, Remus Radina i-a alertat că sunt în pericol și pe 1 martie 1979 s-a început pe esplanada Trocadero o manifestație-protest împotriva abuzurilor din țară cerându-se plecarea a douăzeci de persoane, la întregiri de familii și printre ele se cerea și plecarea mea. Pentru mine au manifestat Coralia și Radu Atanasiu timp de aproape șase luni. Pe 14 septembrie 1979 am sosit la Paris și în tren am depistat pe agenta Maria Braici care m-a

Am scos din reviste documentare cu știri despre România: „Lupta Română” (1981-1985) și „Deșteaptă-te, Române” (1986-1989), care se difuzau printre români.

În anul 1981 am refăcut Partidul Național Țărănesc din exil, care a fost singurul partid organizat pe bază de statut și program politic difuzat și care m-a ales Secretar general, ținând din doi în doi ani alegeri absolut secrete care deveneau Delegația permanentă, aceasta până la 30 decembrie 1989, când era normal să ne integrăm Partidului reinviat în țară sub conducerea lui Corneliu Coposu.

În străinătate, românii au făcut nenumărat de multe manifestații de protest contra arestărilor din țară, contra dărâmării bisericilor și monumentelor de artă. În exil, la inițiativa lui Remus Radina s-au făcut din 1980, an de an, pelerinaje la cimitirile unde odihneau soldați

armată împotriva comunismului.

Cu toate că România a fost prima victimă a Yaltei, românii au răspuns categoric împotriva comunismului prin alegerile din 19 noiembrie 1946, care au fost falsificate, prin inversarea rezultatelor la care Apusul a închis ochii.

Apoi rezistențele armate din munții României, începând din Obcinile Bucovinei, Maramureș, Țibles, munții Apuseni, munții Semenic, pădurile Babadag, munții Retezat, ai Făgărașului, Vrancei, răcoarele țărănești din Bihor și Arad, cele care au cuprins Oltenia, Muntenia, Dobrogea, Moldova, Bucovina, unde Securitatea a intervenit în forță și a tras în plin în țărani, făcând sute de victime nevinovate, toate acestea le-am dovedit cu nume de morți și de criminali care i-au ucis. Așa cum am spus nici un popor din jurul nostru nu a avut o așa de mare luptă, care a durat până în 1960 în munți, când au fost executați frații Arăuțoiu și Arsenescu.

L.B.: Ce funcții politice ați avut în acești aproape 60 de ani de luptă?

C.I.: Până în 1945 am fost președintele studenților PNT din Facultatea de Litere din București, apoi președintele Studenților din Rectoratul Universității și delegat cu organizarea tineretului național țărănesc din Oltenia, iar în temnițe și în muncile forțate urmăream să mențin încrederea în dispariția comunismului și a demnității în fața opresiunii administrației.

În 1978-1979, înainte de plecarea din țară, am hotărât împreună cu C. Coposu, I. Diaconescu, I. Bărbuș și N. Ionescu-Galbeni să continuăm acțiunea de reorganizare a partidului.

În exil am fost ales secretar general al PNT și Vicepreședinte al Consiliului Național

milii și printre ele se cerea și plecarea mea. Pentru mine au manifestat Coralia și Radu Atanasie timp de aproape șase luni. Pe 14 septembrie 1979 am sosit la Paris și în tren am depistat pe agenta Maria Braici, care m-a însoțit pe parcurs.

L. B. Plecarea unei părți numeroase a celor mai buni români din diferite sfere în exil a avut vre o consecință asupra situației politice din România?

C.L.: Prima consecință a fost începerea unei companii de încunoștințare a lumii libere despre teroarea exercitată în țară după 6 martie 1945, cu date precise.

L.B.: Cum a fost posibilă difuzarea lor în Occident?

C.I.: Când am primit aprobarea plecării, în tocul pantofilor am săpat și am introdus câteva sute de microfilme, cu nume și date de care m-am folosit în exil și pe care le-am dezvoltat la *Europa Liberă* din München.

L.B. În ce a constat acțiunea ce ați întreprins-o în străinătate?

C.I.: În primul rând am fost ales ca vicepreședinte al Consiliului Național Român care avea secții în mai multe țări din America de Nord, Europa și chiar Australia.

Apoi am început să scriu Memorii cu date precise despre ceea ce se petrece în România. Am trecut la întocmirea de broșuri și cărți documentare în franceză, engleză, germană și, bineînțeles, română. Cele în limbi străine le-am înaintat deputaților și senatorilor, plus ziariștilor și personalităților politice din S.U.A., Germania și Franța. Am primit unele răspunsuri de simpatie și solidaritate cu suferințele poporului român.

În străinătate, românii au făcut nemulțumiri de multe manifestatii de protest contra arestarilor din țară, contra dărâmării bisericilor și monumentelor de artă. În exil, la inițiativa lui Remus Radina s-au făcut din 1980, an de an, pelerinaje la cimitirele unde odihneau soldați români din primul Război Mondial și care se găseau înșiruți în nordul Franței de la frontiera cu Belgia, Luxemburg, până la cea cu Elveția și chiar pe partea dreaptă a Rinului, în Germania.

Am inițiat și realizat un Monument în memoria celor exterminați în închisorile comuniste și care se găsește în Cimitirul Montmartre de la Paris.

Una din cele mai importante prezențe s-a simțit prin înaintarea unui Memorandum și prezența unei delegații a Consiliului Național Român, în frunte cu N. Penescu (fost secretar general PNT), la Conferința de la Madrid asupra Securității și Cooperării în Europa din noiembrie 1980. Printre materialele înaintate s-a depus și problema răpirii Basarabiei și a Bucovinei de Nord.

Ca urmare a acestei prezențe, Securitatea a trimis colete cu exploziv la câțiva români din exilul activ: Nicolae Penescu, Paul Goma și Șerban Orăscu.

L.B.: Persistă ideea că românii nu s-au prea opus activ ocupației comuniste. Dicționarul dumneavoastră o dezmente. Chiar credeți că nu s-ar fi putut face ceva mai mult în acele timpuri pentru a înfrunta urgia comunistă?

C.L.: Această idee este o dezinformare, o manipulare securistă. Gândiți-vă că imediat după 6 martie s-a început opoziția fățișă și

am hotărât împreună cu C. Coposu, I. Diaconescu, I. Bărbuș și N. Ionescu-Galbeni să continuăm acțiunea de reorganizare a partidului.

În exil am fost ales secretar general al PNT și Vicepreședinte al Consiliului Național Român (niciodată n-am acceptat decât funcții ieșite din alegeri).

După 22 decembrie am fost numit în țară ca secretar general adjunct la PNT și la revenirea din 6 ianuarie 1990, cu primul avion care a putut ateriza la București, am acționat alături de ceilalți și am fost primul partid politic înscris în registrele Tribunalului, datorită fondurilor adunate de la prieteni, fiindcă la data aceea se cerea o cauciune mare pentru a fi înscris.

La primul Congres al PNT-ului am fost ales, prin vot absolut secret, Vicepreședinte al PNT-ului și, datorită bolii care m-a măcinat, am fost delegat cu exilul național țărănesc. Am suferit mai multe operații foarte grele. Am refuzat candidatura pe listele de deputați sau senatori și am refuzat și alte posturi.

L. B. Domnule Cicerone Ionițoiu, ați știut de la începutul instaurării comunismului că acesta trebuie să piară?

C. I. Am crezut întotdeauna în căderea comunismului, după cum sunt convins că generația tânără, care reprezintă energia de mâine a evoluției țării, va reuși să se debaraseze de neocomunism și manipulațiile mafioate.

L. B. Vă mulțumim pentru interviu și vă dorim multă sănătate!

Interviu realizate de
Lucreția Bărlădeanu